

Poznej a chraň!

1. Napiš své jméno a příjmení:

---

2. Požádej své kolegy ve skupině, aby napsali své jméno:

•

•

•

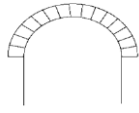
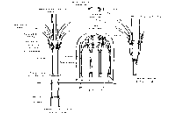
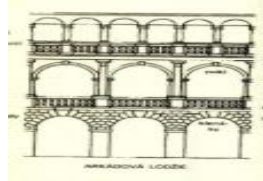

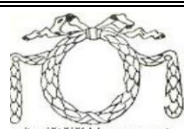

•

---

1. Znáte umělecké slohy a jejich znaky?

Prostudujte si tabulku a doplňte do ní názvy uměleckých slohů od středověku po secesi. Zpřeházené styly vám nabízí 1. slide prezentace – seřadte je!

Období Název slohu	Charakteristika	Ukázka
10. – 12. st.	Hlavním znakem slohu je oblouk a valená klenba. Stavby se vyznačovaly silnými, mohutnými zdmi.	
12. – 15. st.	Označení slohu nese název germánského kmene. Hlavními znaky jsou lomený oblouk, křížové a žebrové klenby. Staví se hlavně katedrály a hrady.	
16. st.	Sloh čerpal z antiky, architektura se tedy inspirovala antickými stavbami: jejich souměrností, jedno-duchostí a pravidelností proporcí. Poprvé se staví zámky.	
17. – 18. st.	Charakteristickými znaky slohu jsou dynamika, emotivnost, zdobnosti a velkolepost. Jeho pozdní forma se označuje rokoko.	
18. /19. st.	Styl se inspiroje především antickými vzory. Rozvinul se po objevení Pompejí roku 1748. Jeho nejčistší forma se nazývá empír.	
1/2 19. st.	Styl je ovlivněn středověkou a orientální architekturou.	
2/2 19. st.	Sloh se vyznačuje návratem k minulým stylům, využívá však nových materiálů a technických inovací. Tzv. neo-, pseudo- styly.	
19/20. st.	Styl období označovaného jako fin de siècle. Název označuje oddělení od historizujících slohů předchozí éry. Za hlavní znaky slohu se považuje ornamentálnost čerpající z přírodních tvarů.	

2. Beuronská kaple Gymnázia v Teplicích

Jednou z gymnaziálních budov je bývalý ženský klášter. Byl postaven roku 1865 a zasvěcen byl Karlu Boromejskému. Jeptišky – boromejky - zde zřídily a až do 2. světové války provozovaly opatrovnu pro malé děti a školu pro dívky. V letech 1888 až 1889 zdejší kapli vyzdobili mniši tzv. Beuronské umělecké školy.

Beuronská umělecká škola vznikla z podnětu Petera Lenze v benediktinském klášteře v bavorském Beuronu v druhé polovině 19. století. Beuronský styl malby byl ovlivněn byzantským, staroegyptským a raně křesťanským uměním. Někdy je označován jako styl náboženské secese, každopádně mnohé secesní umělce beuronský styl ovlivnil.

Beuronští umělci museli z Bavorska odejít po roce 1871, kdy došlo ke sjednocení Německa a kancléř Otto von Bismarck prosazoval tzv. „Kulturkampf“, politiku, jejímž cílem bylo omezit vliv katolické církve v Bavorsku. Usadili se v Praze, v klášteře Na Slovanech (Emauzy). Právě odsud přijeli do Teplic pracovat na výzdobě kaple teplického boromejského kláštera. Emauzy byly zničeny za druhé světové války, a teplická kaple se tak stala nejstarší plně dochovanou beuronskou památkou na území České republiky.

Za 2. světové války klášter využívali četníci a vojáci, po válce a po nástupu komunistické totality byly z kláštera jeptišky vyhnány. Klášter sloužil jako základní škola a školní jídelna. Kaple se stala skladištěm zeleniny, její interiér byl zdemolován a vybavení rozkradeno.

Po pádu komunistického režimu se budovy kláštera a kaple staly součástí Gymnázia Teplice. Kaple byla v katastrofálním stavu, hrozilo její úplné zničení. O její záchranu začali usilovat studenti. V roce 2004 vzniklo pod vedením studenta Jakuba Mráčka (současného profesora GT) sdružení Pro arte beuronensis.

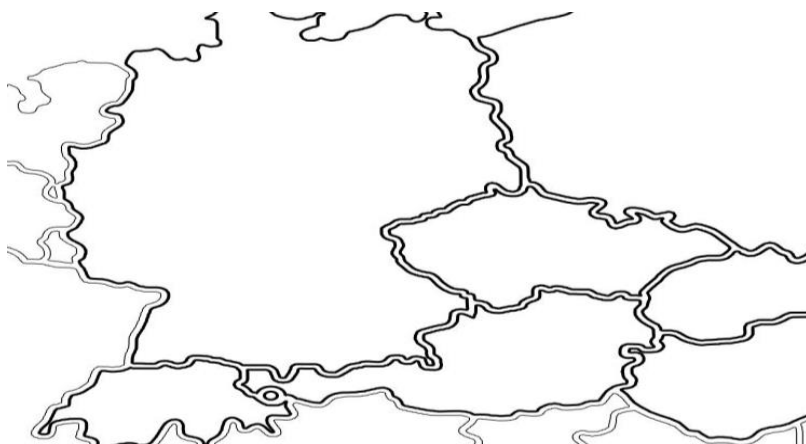
Úkol 1: Seřadte události, o kterých jste četli v textu, spojte je s daty:

Data	Písmeno	Události
1865		A. Nucený odchod jeptišek. Devastace kaple.
1871		B. Založení ženského kláštera sv. Karla Boromejského.
1888-89		C. 2. světová válka
1865 - 1939		D. Sjednocení Německa Otto von Bismarckem a nucený odchod beuronů z Bavorska.
1939 - 1945		E. V klášteře je provozován útulek pro malé děti a škola pro dívky.
1945 – 1989		F. Vznik beuronské malby na stěnách kaple.

MUNDANI

Úkol 2: Cesta benediktinských mnichů z Beuronu do Teplic: **Beuron – Praha – Teplice**

Vyhledejte místa a vepište je do mapy, naznačte cestu mnichů Beuronské umělecké školy z Německa přes Prahu do Teplic.

Centrální malba (práce ve skupině)

Úkol: V prostoru kaple naleznete některá jména svatých ze stěny oltářní malby. Vyhledejte je a doplňte do připravených polí kolem náčrtu fresky:

JN =

Jo =

Mra =

Ge =
Patronka kaplí a špitálů

Ne = Me =
Patronka pěveckých sborů

CB =
Patron řádu boromejek

KS =
Patronka Říma a od 1999 Evropy

Be =
Zakladatel benediktinského řádu

AG

Ka KS

FA =
Patron chudých, přírody, ekologie

JK =
Patron Teplic

MUNDANI

Zdroj, autor:

Gymnázium Teplice

Herout, J.: Staletí kolem nás. Přehled stavebních slohů, Praha 1961

Mráček J., Kolman J.: Kaple bývalého kláštera boromejek v Teplicích. Pro arte beuronensis, 2006, s. 18
http://pro-arte.cz/wp-content/uploads/2013/01/Kaple_brozura.pdf

